

Kohtutäiturite ja Pankrotihaldurite Koda
info@kpkoda.ee

Teie 14.12.2023
Meie 06.02.2024

nr 3-1/30
nr 10-4/8093-1

Äriühingute äriregistrist kustutamine pankrotimääruse alusel

Pöördusite Justiitsministeeriumi poole küsimusega seoses pankrotimenetluse, kommertsbandi ja äriühingute äriregistrist kustutamise regulatsiooniga. Kirjas viitate, et on tekkinud raskusi äriühingute äriregistrist kustutamisel, sest registripidaja nõuab eelnevalt kommertsbandipidaja nõusolekut äriühingu registrist kustutamiseks. Leiate, et nimetatud registripraktika ei arvesta pankrotimenetlusele omaseid põhimõttelisi erisusi ning loob olukorra, kus äriühinguid ei ole võimalik registrist kustutada, kui kommertsbandi pidaja selleks nõusolekut ei anna.

Kommertsbandiseaduse (KomPS) § 18 lg 3 teine lause sätestab tõesti, et ettevõtjat ei või äriregistrist kustutada enne kommertsbandi kustutamist. Sellisena on see säte kehtinud alates KomPS jõustumisest 01.01.1997.

Viitate oma kirjas 01.02.2023 jõustunud tsiviilseadustiku üldosa seaduse (TsÜS) § 45 lg 1¹ teisele lausele, mille kohaselt kui juriidiline isik on loetud lõpetatuks pankrotiavalduse menetluse või pankrotimenetluse raugemise tõttu, ei kustutata teda registrist ainult juhul, kui ta on menetlusosaline käimasolevas kriminaalmenetluses, välja arvatud menetleja loal. Muudel alustel juriidilise isiku lõpetamise korral on kustutamist takistavaid menetlusi rohkem.

Praegu kehtiva sõnastuse sai TsÜS § 45 lg 1¹ Riigikogu menetluses ja seda põhjendati järgmiselt:

Sättes on täpsustatud juriidilise isiku erinevaid menetlusstaatusi, samuti on lisatud erisus, et kui juriidiline isik on loetud lõpetatuks pankrotiavalduse menetluse või pankrotimenetluse raugemise tõttu, siis osalemine menetlusosalisena kriminaalmenetluses on seadusest tulenevaks takistuseks registrist kustutamisel, kui menetleja pole selleks luba andnud. Menetleja loal on varatu ja püsivalt maksejõuetu juriidilise isiku registrist kustutamine lubatav.¹

Seega võib järeldada, et seadusandja ei ole pidanud vajalikuks lisaks käimasolevale kriminaalmenetlusele pidada ka kommertsbandi olemasolu selliseks takistuseks, mis takistab varatu ühingu registrist kustutamist.

Justiitsministeeriumi nimel juhin tähelepanu asjaolule, et MSVS alusel antud õigusala selgitus ei tähenda seaduse ainuõige tõlgenduse kehtestamist ega ole kellelegi täitmiseks kohustuslik. Õigust mõistab Eesti Vabariigis põhiseaduse § 146 esimese lause kohaselt ainult kohus.

¹ Äriregistri seadus [493 SE](#).

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Vaike Murumets
eraõiguse talituse juhataja

Ilona Pöld 5365 8989
Ilona.Pold@just.ee
Marget Pae 5303 9969
Marget.Pae@just.ee